Anul XII. Arad, Vineri, 15|28 Februarie 1908 Nr. 37.

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 «
Pe 1 lună . 2 «
Nrul de Duminecă Pe un an 4 Cor. — Pentru România şi America 10 Cor.
Nrul de zi pentru România şi străinătate pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA Deák Ferenc-utcza 20
INSERŢIUNILE se primesc la administraţie.
Manuscripte nu se înapoiază.
Telefon pentru oraş şi comitat 502.

Anul XII. NUMĂR POPORAL Nr. 7.

Pe povârniş.

(§) Incă Homer, punând pe fiii Ilionului să spargă ei înşişi zidurile cetăţii lor, a ilustrat în cea mai intuitivă formă adevărul, că Dumnezeu, când te părăseşte, îţi ia mintea, iar de atunci şi până astăzi mereu neau făcut când unii ici, când alţii colo să nu uităm învăţătura ce ni-a dat poetul elinilor.

Nu i-a trecut însă în privinţa aceasta nimeni pe susţiitorii ideii de stat naţional maghiar.

Lasă, că trebuie să-ţi fi perdut mintea pentruca în împrejurările date să poţi concepe o asemenea idee, dar ani de zile de-a rândul susţiitorii ei au strigat în lumea largă şi-au cheltuit bani frumoşi spre a face să se creadă, că nu e în cele cinci continente nici o ţară, în care lumea se bucură de atâta libertate ca în Ungaria.

Lumea a mai crezut, n'a mai crezut, dar în cele din urmă tot s'a dumerit şi dela un timp încoace n'a mai rămas nimeni, care nu e scandalizat de reaua credinţă, cu care în Ungaria se execută legile, de abuzul ce se face de puterea publică şi de lipsa de cruţare a guvernului ungar. Interesele »naţiunii« au fost chiverniisite cu atâta pricepere şi cu atâta cumpenire, încât nu mai e nici în Ungaria, nici afară de Ungaria popor, care mai are simpatii pentru stăpânirea asta a magnaţilor. Nu mai are »naţiunea« în partea ei decât pe totdeauna îngăduitoarea Coroană, care i-a dat »mână liberă«, ca să-şi poată da toată arama pe faţă.

Oameni cu mintea întreagă ar fi profitat de această »mână liberă«, ca să scoată pe poporul maghiar din isolarea, în care se află câştigându-i pe ici pe colo câte un prieten. Tocmai acum însă susţiitorii »ideii« proclamă principii, peste care lumea modernă a trecut de mult, şi n'a avut Ungaria, nici mai ales poporul maghiar îndeosebi duşmani atât de răi ca cei ce fac în faţa lumii mărturisirea, că Ungaria nu se poate susţineà decât dacă guvernelor li-se va asigurà putinţa de a asuprì pe ceilalţi concetăţeni ai lor.

Din ce în ce mai stăruitor se pune în toate cercurile politice întrebarea, dacă e ori nu în actualul stat maghiar viaţa europenească şi paşnica lucrare împreună cu putinţă, şi tocmai susţiitorii »ideii« sunt cei ce strigă »Nu e, — nu-i cu putinţă!«

S'a cerut o reformă electorală, fiindcă actualul sistem electoral face 'n mod *pieziş* stăpânirea minorităţii cu putinţă, ceeace nu se potriveşte nici cu spiritul modern, nici cu adevăratele interese ale statului. Guvernul vrea cu toate aceste, că prin noua reformă să asigureze *pe faţă* stăpânirea minorităţii.

Acesta e un act de desnădăjduire.

Să presupunem că parlamentul ungar va votà o asemenea reformă şi Coroana o va sancţionà.

Cu ce ne-am ales?

Nemulţumirea are să fie şi mai viuă, luptele se vor îndârjì şi privirile celor scoşi din viaţa publică a patriei lor se vor îndreptà asupra părţii apusene a Monarhiei, unde, ţiindu-se seamă de dorinţa Monarhului, e viaţă europenească, li-se face tuturora dreptate şi se ţine seamă de raţiunea de stat.

E clar ca lumina zilei, că lucrul acesta nu e nici în interesul statului ungar, nici spre binele poporului maghiar îndeosebi, şi ceice se bucură de el sunt numai susţiitorii ideii de monarhie unitară, care deocamdată sunt puţini în ţările coroanei ungare.

Minune n'ar fi, dar dac'am aflà, că guvernul ungar e încurajat de cercurile politice din Viena, care vor fi dorind să se sfârşească odată mizeriile ce li-se fac din Budapesta.

Incă mai puţin ar trebuì să ne mirăm, dacă ne-am încredinţà, că cercurile din Viena încurajază pe guvernul ungar în silinţele lui de a face revizuirea regulamentului dietei.

Nu mai încape nici o îndoială, că, profitând, ca să nu zicem abuzând, de actualul regulament, minoritatea i-a făcut în trecut şi ar puteà să-i facă şi în viitor guvernului mari greutăţi. Nu mai puţin neîndoios e însă şi că românii, germanii şi slavii nu vor abuzà niciodată de acest regulament spre a-i face Coroanei greutăţi. Interesaţi dar, ca revizuirea să se facă, sunt numai guvernul actual şi susţiitorii lui, iar interesaţi, ca ea să nu se facă sunt numai ceice voiesc să

FOIŢĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Bocet.

(In memoria pictorului N. Grigorescu).

De Carmen Sylva.

Pădurea plânge şi în aier podoaba frunzelor şi-aruncă,
Tu nu mai vii s'arunci lumină întunecatelor poteci,
Se 'nvăluеşte în zăbranic de neguri văduvita luncă,
Fiindcă tu cu-a ta zâmbire n'o vei mai desmierda în veci.
Spre tine vitele duloase întorc privirea lor blajină,
Izvorul, casa şi livada, şi tot ce-a fost al tău — suspină.

O, unde a plecat acela ce ne-a 'nţeles ca nimeni altul?
Ce mâni ni l-au răpit şi faţa de ce-i părea că e de ghiaţă?
Noi, păsărelele, în cale-i cântam de răsuna inaltul,
Dar el nu mai vroia s'asculte, nici nu se lumina la faţă...
Pe ferestruică ne uitarăm în atelierul lui pustiu
Şi l-am văzut tăcut şi palid dormind într'un îngust sicriu.

Nu mai ţii tu la noi acuma, de stai aşa de mut, stăpâne?
N'auzi cum te strigăm în triluri să ieşi în prag ca altă dată?
Nu vezi cum îşi inclină fruntea de jale galbenele grâne
Şi cum pe ori-ce spic schânteie o lacrimă de noi vărsată?
Viţeii fragezi stau la poartă şi tremură nevinovaţi,
Având atâta 'ndurerare în ochii lor catifelaţi...

Deşteaptă-te, o scump prieten, în zimbet lunca se îmbracă!
Culcat în iarbă păstoraşul te plânge 'n hohote de jale!
N'auzi tu vântul primăverii cum dă năvală şi se joacă?
Pân' şi zăpada se topeşte, spre groapa ta făcându-şi cale!
Noi, fiii tăi, venim la tine să-ţi împletim pe cap cunună:
O, vin să rădem, să petrecem şi să culegem împreună!

(»Sămănătorul«). Tradus de *St. O. Iosif.*

Un memoriu a lui Moise Nicoară.

Către Inălţia sa: Prealuminatul Domn Princip şi Vodă a Ţării-Româneşti. *)

Inălţate şi luminate Doamne!

Cu durere mă văd într'aceasta stare pus şi silit, cât acuma altă dată iară cu astfel de jalbă netămpurie să caz Inălţiei Tale spre neplăcere, sau tocmai doară Insuşi spre dosadă. Asta simţire dioasă într'adevăr din multe privinţe m'ar supăra în cea mai afundă întristăciune, să nu mi-ar zări o rază de mângâlere şi de nădejde din socotinţa aceea, cumcă toată păşirea asta a mea nu e altă, decât prea umlilita împlinire a chiar înaltei voinţei şi poruncii Inălţiei Tale, care astăzi cu mine fiind împărtăşită şi prin rost în numele şi despre partea Inălţiei Tale cuminecată, mă îndatorează la aceea.

Toate datorinţele omeneşti sociale (adică a omului ca cetăţan, sau mădular a insoţirei omeneşti în stat supt o ocârmuire cuprins) după firea sa fiind socotite, preţuite şi judecate intru atât, încât acelea în lucrare puse, prin urmările sale invederat se ivesc, încât vederii omeneşti semn de ajuns spre cunoaştere se fac, şi încât mai în urmă în simţirea priceperii şi în cuprinsul înţelepciunei căzând sunt destoinice ca să adevereze pe cineva despre aleviclune sau realitatea acelei lucrări, intinzându-i şi temei spre a putea judeca cu hotărîre despre împlinirea acelor datorinţe, aşa intru aceasta privinţă trebue să mă socotesc foarte nenorocos! pentrucă pe lângă toată cunoştinţa acelor datorinţe, împlinirea lor nici decum fiind pân'acuma subrânduită simţirei şi voinţei mele, sau putinţii stărilor, aşa nici cât mai puţin nu m'am putut încă invrednici de a pune în lucrare şi în indeplinire ceva incailete din aceleaş, prin ce cunoscut făcându-mă Inălţiei Tale despre partea sufletului şi râvnirei mele în toată viaţa mai oftate să mă pot invrednici şi de bunătatea Inălţiei Tale cea îndurăcioasă, în cuviinţa rugăciunii cei mai ferbinte şi în toată umilinţa nu de mult tot intracestaşi chip inaintea Inălţiei Tale aşternute.

Mai ales indoit dulcoasă trebue să-mi fie simţirea acelei nenorociri, văzându-mă închis dela

*) Grigorie D. Ghica.

mai profite de actualul regulament spre a-i face greutăţi ori-şi-cărui guvern, care e prea slab faţă de Coroana.

Să presupunem, că se face revizuirea regulamentului.

Guvernul, care a obţinut-o, poate să se ducă, şi guvernul, care urmează după el, ori-şi-cum ar fi constituit, e mai slab în faţa Coroanei şi mai tare în faţa parlamentului.

Cine trage folosul?

Au pornit o la vale cei odinioară atât de straşnici şi-am ajuns să-l vedem pe fiiul sfântului dela Turin consilier al Majestăţii Sale Apostolice şi îmblânzitor de lei; i-am văzut pe închinătorii lui Kossuth făcând pelegrinaj la nu de mult lor atât de urgisitul Burg: puţine ne mai rămân să vedem pentruca să-i vedem şi ajunşi la convingerea, că tot era mai bine pentru maghiari să se înţeleagă cu concetăţenii lor — decât să fie nevoiţi a înghiţi, cum zicea nu de mult unul dintre dânşii, una câte una broaştele ce le sar în faţă.

Aceasta dacă obţine guvernul revizuirea, iar dacă n'o obţine, cu anevoie va mai putea să facă reforma electorală aşa — cum vrea el.

Aşa ori aşa, se coboară numele cel bun al odinioară atât de simpaticilor maghiari şi se depreciază în gândul tuturora, iar cei ce-l coboară şi-l depreciază sunt tocmai aceia, cari în fiecare zi pretind a voi să-l ridice, se sparg zidurile până ieri alaltăieri nebiruitei cetăţi şi cei ce le sparg sunt chiar apărătorii lor.

E o privelişte de toată frumseţa să vezi pe români, pe slovaci şi pe sârbi apărând alăturea cu cei mai neîmblânziţi susţiitori ai independenţei drepturile dietei ungare, la ale căreia lucrări timp atât de îndelungat n'au putut să iee parte şi în care azi sunt atât de rău trataţi.

Dar se luptă fiindcă vor să iee de aici înainte parte la lucrările dietei şi-şi apără poziţiunea. Tocmai aici e însă şi morala fabulei: au ajuns susţiitorii »ideii« să recunoască şi ei, că nu se pot bucura de drepturi, pe care nu le au şi alţii, şi să deie din mână arma, de care atât de adeseori au abuzat.

O. părere a M. Sale Impăratului. Mercuri a fost prânz mare la palatul împărătesc (Burg) din Viena. Cu acest prilej M. Sa a vorbit cu mai mulţi delegaţi ungari. Intre ei şi cu Barabás Béla, preşedintele delegaţiunei maghiare, căruia i-a spus:

»Imi pare foarte bine, că de astădată preşedintele delegaţiunei este om din popor. Pentrucă *eu nu fac deosebire între cetăţeni şi stau de vorbă bucuros cu toţi cetăţenii ţării*!«

Asta vine ca un fel de bobârnac lui Andrássy, care în vorbirea ce a rostit-o în şedinţa de Marţi a dietei a înfăţişat lucrurile aşa fel, caşi când singuri magnaţii sunt oamenii aleşi ai lui Dumnezeu şi ai Cesarului.

*

Se sparg. *Se scrie din Budapesta că Miercuri noaptea au isbucnit mari neînţelegeri între dnii dela putere. Kossuth se dusese adecă aseară la club, să se înţeleagă cu oamenii săi asupra unor părţi din proiectul prin care se ţinteşte schimbarea regulamentului dietei.*

Vre-o 50 deputaţi nici n'au vrut să stea însă de vorbă cu el, ci au rămas în alte săli ale clubului şi au intrat în sala de sfat numai după ce a plecat Kossuth. Directorul clubului Hoitsy li-a făcut atunci imputări. Dar ei n'au stat de vorbă nici cu Hoitsy, ci s'au dus la casina zisă »a ţării« (országos), unde sub conducerea lui Hollo s'au sfătuit asupra stărilor politice. **Foarte mulţi s'au rostit cu năcaz şi amărăciune împotriva lui Andrássy.** *Au hotărît că vor lupta să schimbe multe părţi ale proiectului de lege prin care se înăspreşte regulamentul dietei. Pe Sâmbătă ei vor să se răfuiască şi se poate că dacă nu vor ajunge la înţelegere, mai mulţi inşi să iasă din partidul kossuthist. Ieri a ieşit din partid Hoffmann Ottó, care în scrisoarea trimisă lui Kossuth spune că va lupta din răsputeri împotriva planului de a se înăspri regulamentul dietei.*

Din Bihor.

Se sperie de umbră! — Unde dai şi unde crapă!

Sufletul făcătorului de rele, e într'o frământare veşnică, într'un sbucium neîntrerupt. La fiecare pas, cu neîncredere se uită împrejur, cum la fiecare zizăit de frunză cuprins de spaimă se opreşte, cum cuprins de tremurul necurmat al fricei, noaptea din somn tresare, şi cu ochi zgâiţi de groază, voieşte să străbată întunericul nepătruns al nopţii, pentruca să se încredinţeze, nu cumva îl urmăreşte cineva? Cu un cuvânt, aceşti oameni se sperie şi de umbră, pe cum se zice.

Şi toate acestea, pentruce? Pentrucă fieştecare dintre aceştia nespus se teme, că oarecum lumina adevărului, să arunce o dungă de lumină în sufletul său întunecat de săvârşirea faptelor rele, ca astfel apoi oamenii să-l poată arăta din deget ca pe un păcătos.

O astfel de stare, un astfel de tremur al sufletului, ne este dată să luăm sama şi la domnii dela putere, cari strâns cu degetile tare încleştate ţin cârma ţării noastre. Li-e frică, nu cumva să se clătine şi apoi să se surpe cetatea din vârful căreia cârmuesc, li-e frică pentrucă nu şi-au întemeiat-o aceasta cetate pe stâncile neclătite ale adevărului, ci pe firile slabe şi împrăştiate ale nisipului. Şi simţind cum se zgudue aceasta temelie de nisip, îngrijoraţi se uită în lături, căutând ceva proptă, cu care să mai poată sprijini păreţii cari dau în spre risipire.

Şi deoarece propte de acest fel sau dovedit de mai potrivile în totdeauna măciucile cu cari obişnuiesc a îmblăti naţionalităţile, au urmat şi de astădată calea bătută, căci zic, când auzi pe altul strigând şi văietându-se, mai uiţi ale tale năcazuri, astfel au rânduit şi acuma porunci nouă cari privesc pe deaproape poporul nostru.

Acum mai în pripă, au ţinut să ne miluiască pe noi, pe ăşti din comitatul Bihorului cu o fărâmătură din îngrijirea şi dragostea părintească care ni o poartă. Au dat anume o poruncă de aceea care nu e pentru ochii lumei, ci numai pentru cei cărora li-se trimite, — că, să grijească de toate mişcările preoţimei noastre, când? Incătro? şi pentruce se duce cutare preot? să grijască de toate cuvintele ce vor rosti, pentrucă zice porunca: preoţii sunt cei cari zilnic în legătură cu poporul, şi ca atari mai primejdioşi de a atrage poporul către sine prin sfaturile ce le pot da, şi mai uşor îl pot conduce într'o parte sau alta. Şi în urma acestei porunci, cei cărora li-s'a dat, trebue să fie cu ochii în patru, să grijască când se întâlnesc doi preoţi, sau când e preotul încunjurat de credincioşi şi mai vorbesc

---

acea bunătate şi îndurăciune, cărui fără osebire toţi alţii se fac părtaşi. Aceasta îndurăciune, care dela început după tipul alcătuirii, alsănirii şi fiinţei sale, în toate laturile tinde auzul său, întru asemenea soarelui, celui ce toată faţa pământului şi toate lustrează, încălzeşte, şi cu razele sale îmblânzătoare viază, mie unuia să fie suptrasă mie cel ce veşnică şi adevărat credincioasă supunere, dragoste, statornicie şi sufletul cel mai curat în toată cuprinderea cuvântului, ţării acestela, Inălţiei Tale şi Impărăţiei stăpânitoare aduc! Cătră Dumnezeu înalţă omul rugăciunile sale celea ferbinte şi suspinurile celea adânce cu oftările dinpreună: iară capului a vrut Dumnezău să fie simţirile cele înalte, hotărând fieşte-cărui mădular trupesc împlinirea osebitelor lucrări suptrânduite. Drept aceea şi eu în toată umilinţa am cutezat cu rugăciunea mea la Inălţia Ta a alerga, şi nemernic către Inălţia Ta am căzut.

Dară cu multă mângâlere, încailete într'una privire alerg Inălţate Doamne, acuma spre împlinirea acelei porunci, ca umilita mea rugăciune deosebi să o aduc înainte, care deschilinindu-se prin firea sa, de altele cunoscute, numai de aşezarea mea la şcoala prin Inălţia Ta întemeiată, ca profesor sau a limbii latine, sau a altei ştiinţe, se atinge.

Mai ştiut şi cunoscut lucru este, decât să pot îndrăzni fără imputăcione de supărare a înşira aici folosurile cele nenumărate, cari purced din ştiinţa limbei latine, şi a lipsei celei mare, care este de dânsa la învăţătura atât limbelor cestor vieţuitoare, cât şi a tuturor ştiinţelor la Academii şi la univerzităţi, iară mai vârtos încă la învăţătura doftoriei şi a legilor adică pravilelor, la care fără ştiinţa ei nici de cum nu poate cineva păşi.

Dar ce nu mă lasă datorinţa şi iubirea de binele neamului a trece cu tăcere, este folosul cel nespus al limbei acestei spre cultivarea limbei patriei, adică ceştii româneşti, fără care nici odinioară neam şi patrie la culmile înfloririi şi fericirii nu au ajuns. Limba românească, ca fiica celellalte dela ea sugând toată fiinţa şi toate însăşiile sale, numai prin cunoştinţa ei se poate adăpă, ajutorà şi ajunge la scopul şi la floarea aceea, care fericirea neamului poftesie şi în care a fi şi a o vedeà, toţi fiii neamului, iubitori de binele comun a ţării doresc numai, iar Inălţia Ta, ca la aceea a înfloririi oftată treaptă să se poată înălţà, cu iubirea şi îngrijirea cea părintească şi cu braţul cel stăpânitor piatra cea sfinţită temeile ai pus; în sufletele tuturor simţirile de vieaţă adormită şi amorţite ai mişcat şi sămânţa cea neadormită şi nemuritoare ai sădit, aprinzând văpaia cea lămurită şi însufleţitoare ca şi făclia cea de lumină şi de vieaţă pe jertfelnicul neamului şi a patriei, îndemn fiind tuturor bunilor, şi mijlociri ademănând tinerimei spre veşnica pomenire, laudă şi mărire a Domnirei Inălţiei Tale.

Drept aceea mă rog cu toată umilinţa ca să te milostivesti spre acel folos zis a adăugà încă şi aceea înaltă aranduire, ca după întocmirea şi aşezarea celorlalte ştiinţe, d'acum înainte să se predeie şi limba latină la şcoalele cele mari, şi încât nu va fi nici o pricină împedecătoare împotriva mea (precum şi sum încredinţat, că după dreptate nici nu se va găsi) să fiu numit profesor pentru predarea ei, sau pentru a altei învăţături.

Carele cu adâncă şi umilită plecăcione întru aşteptarea cei mai curând putincioasei înaltei rânduiri şi hotărâri sum

A Inălţiei Tale Prea luminate Doamne! In Bucureşti, în 16 Octomvrie 1825. Cel mai plecat şi mai umilit slugă *Moise Nicoară*, m. p.

(Cele publicate mai sus sunt o copie de pe însuşi originalul lui Moise Nicoară, ce se află în manuscrisele Academiei Române; copia e luată de P. C. Sa Vicarul **V. Mangra**, care, se ştie, are meritul de a fi scos la lumină această comoară de informaţiuni despre o figură strălucită a istoriei noastre).

Sub steag!

Azi când neamul, dulcea mamă,
La Arad sub steag ne chiamă,
Noi români, români să fim,
Neamul scump să ni-l iubim!

Din Hălmagiu, vestitul Brad
Stau sub steagul din Arad,

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.
Gerstenbrein Tamás mâestru de monumente şi pietre de — cimitir. —

Fabricaţie proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Cancelaria şi magazinul central: Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21. Telefon 662.
Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva şi Bánpatak.

de ale lumii griji şi năcazuri, că oare nu pun la cale cine ştie ce treburi primejdioase împotriva celor dela putere.

Pe semne, cârmuitorii noştri au uitat cu totul, ce chemare şi ce rost îşi are preoţimea? Sau poate înspăimântaţi de glasul conştiinţei, nu-şi mai pot da samă cu sânge rece, că rostul preoţimei nu este spargerea, dărîmarea şi nimicirea legilor aduse pentru buna vieţuire a popoarălor, ci din potrivă, povăţuirea pentru ţinerea cu scumpătate şi sfinţenie a acelora.

Ceeace ne priveşte mai mult pe noi însă din această poruncă, este faptul, că guvernul, prin acest ordin, recunoaşte însuşi, că preoţimea noastră este aceea care poate să facă mai mult pentru luminarea şi înălţarea norodului.

Recunoaşte, că preotul, care este în legătură zilnică cu ţăranul, este prin aceasta legătură cel, care mai bine cunoaşte năcazurile, nevoile, grijile, durerile şi apoi dorurile, gândurile şi simţămintele ţăranului. Recunoaşte, că el este aşa zicând doftorul ţăranului, care cunoscându-i păsurile, îi poate da cea mai bună povaţă pentru câştigarea leacului tămăduitor şi de dureri alinător. Recunoaşte în sfârşit, că prin valurile mânioase şi primejdioase ale acestei vieţi, tot preotul este, cel, care cu siguranţă poate cârmui luntrea vieţii izbită de aceste valuri, la ţărmurul dorit.

Şi cu atât este de mai mare însemnătate pentru noi aceasta recunoaştere a guvernului, cu cât, putem să câştigăm din ea, o foarte bună învăţătură.

Putem învăţă anume, că preoţii ca adevăraţi slujitori ai Mântuitorului lumii, pentru aceea sunt rânduiţi, ca să lucre din răsputeri pentru îmbunătăţirea traiului păstoriţilor şi pentruca să le arate adevărata cale a mântuirii. Drept ce, cu cea mai mare încredere putem şi trebue să ne purtăm faţă de preoţi, cu cea mai mare încredere putem cere şi asculta sfaturile lor, căci putem fi încredinţaţi, că sfatul ce-l vom primi nu rău, ci bun va fi, care ascultându-l şi urmându-l, pe urma lui bună stare şi paşnică vieţuire va răsări.

Şi putem învăţă, din aceasta poruncă dată, că cu cât este cutare preot mai huiduit şi ocărît din partea voitorilor noştri de rău, pentrucă râvneşte deşteptarea noastră, cu atât să le arătăm noi mai mare dragoste, cu atât să-i cinstim mai mult, căci dacă vrăşmaşul mă laudă şi dezmeardă ca pe un prieten al său, atunci nu sunt alta decât un becisnic de rând, care ajută uneltirile vrăşmaşului, iar dacă vrăşmaşul de rău mă cârteşte şi batjocureşte, e semn că nu îndrăzneşte pe lângă toată vrerea, să făptuiască atare lucru care pe mine m'ar jigni.

*

A doua poruncă ce s'a dat, nu este de mai puţină însemnătate, ca şi cea amintită. Aceasta a răsărit adecă, din spaima, ce i-a cuprins pe cârmacii noştri, văzând munca înteţită, care a început-o despărţământul orădan al »Astrei«. Luând sama anume, că aceasta muncă, nu este numai munca unei clipe, ci este munca furnicei stăruitoare, care vreà să ducă la îndeplinire lucrul început odată, nu le a venit bine la socoteală acest lucru. Ce să facă însă, că adunările »Astrei« nu le pot opri, căci lor-şi s'au convins că »Astra« este o tovărăşie, a cărei ţintă este de tot bună şi frumoasă, este râvna pentru ridicarea şi mântuirea ţăranului din robia grea a întunericului, prin mijloacele luminării, a învăţăturii. Lucru bun şi frumos, care numai nu se poate opri, ci dimpotrivă, ar trebui sprijinit.

Năcazul însă este, că omul începând a se înfrupta din dulceaţa învăţăturii, i-se lărgeşte şi cercul cunoştinţelor, începe a cunoaşte multe lucruri, despre cari nici n'au bănuit măcar până atunci că există, începe a cunoaşte şi deosebi mai bine, dreptul de către nedreptate, adevărul de către strâmbătate, şi la întâmplare când află că se nedreptăţeşte, că i-se face strâmbătate, stăruieşte să scape de aceasta strâmbătate, râvneşte după drept, după adevăr.

Iar cu adevărul, Dumnealor, stau cam pe picior de război, şi se cam tem de »dunga cea de lumină« de care pomenisem la început.

De frica luminei acesteia apoi s'au pus la sfat, s'au sfătuit, gândit şi răzgândit, cum s'ar putea pune stavilă mergerii cărturarilor, domnilor români dela oraşe pela sate? Ei şi-au zis cam aşa, când merg aceşti cărturari la sate, unde află oameni mai mulţi adunaţi într'un loc? la crâşmă, căci românul zice, nicăiri nu se duce aşa bucuros ca şi acolo, deci, dacă cărturarii vreau să stele cu ei de vorbă, trebue să meargă şi ei tot la crâşmă. Apoi dacă aşa stă treaba, şi-au zis, lucru uşor, n'avem decât să oprim pe crâşmari, să mai primească pe aceşti cărturari în crâşmele lor, şi treaba-i gata, primejdie n'a mai fi, căci nu-i vor mai afla în alt loc pe săteni, şi astfel nu le vor putea da poveţe şi îndrumări spre căile adevărului.

In urma acesteia, dat-au straşnică poruncă crâşmarilor, anume când ar mai veni la sate astfel de cărturari, pentru astfel de trebi, să nu-i mai lase în crâmă, căci dacă li vor lăsa, le vor lua îngăduinţa de a mai ţinea crâşmă.

Minunat gând! Intr'adevăr, nu se poate o îngrijire mai părintească din partea guvernului faţă de noi, decât această rânduială. Cum nu D-ne, când cu sila ne face, să ne păstrăm creiţăraşii, cari cu atâta trudă îi putem agonisi.

Are însă această rânduială şi altă faţă, ne înfăţoşază anume înaintea lumei ca pe nişte oameni, cari bat cârciumele şi cari numai în cârciume se adună şi atunci, când e vorba să deie faţă cu cărturarii lui.

Invăţătură din această poruncă deci încă putem câştigă, anume, să dăm mai rar pe la cârciume şi îndeosebi când cărturarii noştri vor veni să ne îndemne şi sfătuiască la lucruri bune, să nu ne abatem defel pe la cârciumă, dovedind prin aceasta chiar contrarul celor spuse de ei despre noi. Mai presus de toate putem vedeà însă din această poruncă, că mai bucuros se lipsesc de venitul care l-ar aveà prin vinderea beuturii cu acea ocaziune, mai bucuros s'ar lipsi chiar şi de cârciume, numai să poată împledecà şi »dunga cea de lumină«.

*

Cu aceste două porunci a ţinut părintescul nostru guvern să ne miluiască acum mai curând.

Noi încă ţinem să-i dăm din parte-ne un sfat. Nu-şi bată anume capul cu astfel de rânduieli. Păcat de vremea pierdută cu întocmirea lor, în aceeaş vreme puteau aduce rânduieli într'adevăr sănătoase şi prielnice poporului. Nu se teamă, nu le fie frică, că doar noi am uneltì împotriva acestei ţări, nu, ci fie liniştiţi, că tot aşa de scumpă ne este fericirea acesteia, ca şi lor, de nu mai scumpă. Şi înzadar vor şi aduce astfel de rânduieli, căci rânduielile cari nu-şi au razămul pe adevăr, sunt asemenea beşicelor de spumă, cari la cea dintâie suflare se prăbuşesc, se nimicesc.

Să nu se sparie de noi, căci aceasta e numai frica de umbră... *I. T.*

Din România.

Primirea trimisului extraordinar al Danemarcei. Duminecă, 23 Februarie, la orele 2 după amiazi, Exc. Sa dl Comite Ahlefeldt Laurvig, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al M. Sale Regelui Denemarcei, însărcinat de suveranul său de a aduce M. Sale Regelui o scrisoare autografă prin care îl încunoştinţează că a conferit A. Sa R. principelui Ferdinand, moştenitorului tronului, ordinul Elefantului, a fost primit la palatul din capitală în audienţă oficială cu ceremonialul prescris.

Exc. Sa dl Comite Ahlefeldt Laurvig, în prezenţa dlui preşedintel a consiliului de ministri şi ministru secretar de stat la departamentul afacerilor străine, a rostit o cuvântaare arătând înalta misiune ce primise dela augustul său suveran şi apoi a remis M. Sale regelui scrisoarea autografă iar A. S. R. Principelui moştenitor insemnele ordinului danez.

Din Beluş, dela Bihor
Toţi se duc sub steagul lor;

De pe Mureş, din Bănat
Neamul tot s'a deşteptat,
Din Ardeal, dela Sibiiu
Se pornesc sute de mii.

Fraţi români, ce vor un plan
Colo 'n centrul arădan,
Unde floarea cea română
E a steagului stăpână;

Iar pe steag e scris: unire,
Spre a neamului mărire.
Noi sub steagul fâlfâind
Toţi uniţi să fim în rând!

P. Irhaş.

Ghicituri.

Ciumnel, ciumnel *)
Turturaş într'un picior.
(Curechiul).

*

Toader albuţ
Intr'un piciorut.
(Buretele).

*

Am o năpârcă neagră
Pe ţarin' aleargă.
(Coasa).

*

Am un ciur plin de alune
Şi o nucă între ele.
(Cerul, stelele, luna).

*

Am un purcel
Cu maţele după el.
(Acul cu aţa).

*

Ce-i şea
Şi i şea
Şi ţi-o spun
Şi n'o ghiceşti.
(Şeaua).

*

Ce şede-n colicea
Şi mâncă carnicea?
(Spinele).

*

Am două fete
Una se tot spală
Şi i mai urîtă
Decât ceeace nu se spală.
(La moară: roata din apă şi cea dinlăuntru).

*

Cloroiuţă n
Părăiuţă.
(Ulciorul).

*

Ţigan spânzurat în grindă.
(Porcul).

Cul. de *Tr. Mager*, jun.

*) Inaintea fiecăreia.

POEZII POPORALE.

Culese de: *Alexandru David* învăţător în *Şardul-unguresc* (lângă Cluj).

Pentru dragostea mândrii
Purtai lemnul domnului,
Şi-l purtai şi-l veştejii
Şi ca tine nu găsii,
Nici în faţă nici în dos,
Nici în stat aşa frumos.

In atenţiunea parohiilor!

SZENTGYŐRGYI OSZKÁR,
pictor de firme de embleme de biserici şi auritor,
Marosvásárhely, Kossuth Lajos utca 26.

Săvârşeşte orice lucru în branşa aceasta în mod de gust frumos şi trainic pe lângă garanţie. Insemnez că pictarea bisericilor am studiat-o în decurs de mai mulţi ani în Bucureşti şi în celelalte oraşe mai mari ale României şi aşa e eschisă orice incorectitate în executare. — La dorinţă se trimit desemnuri porto-franco.

Cu distinsă stimă:

Szentgyörgyi Oszkár.

M. Sa Regele a răspuns arătând cât este de simţitor pentru noua dovadă de cordială amiciţie ce I dă M. Sa Regele Danemarcei.

Dudă terminarea audienţei oficiale, dl trimis extraordinar a fost primit de M. Sa Regina şi A. S. R. Principesa României, înconjurate de curţile lor, şi în urmă a fost recondus la otelul său cu ceremonialul ce a prezidat la sosire-i.

Acţiunea de scăpare a şcoalelor.

Poporul românesc respinge ajutorul de stat.

Conop.

Cu plăcere vin a vă aduce la cunoştinţă, că pentru salvarea şcoalei noastre confesionale române şi comuna Conop şi a îndeplinit cea mai sfântă datorinţă ridicând din puterea sa proprie salarul învăţătoresc dimpreună cu cvincvenalele, conform legii.

Comuna Conop este una dintre cele mai sărace şi rău situate de pe valea Murăşului şi mă temeam, că poporul nu se va învoi la ridicarea salarului învăţătoresc, din cauză, că dările toate sunt prea mari, şi prin aceasta acele se vor mai mări, şi totodată precum în tot locul aşa şi aici, duşmanii aşezămintelor noastre culturale şi naţionale, se luptau din resputeri, ca să abată poporul dela calea cea bună, îndemnându-l să nu voteze susţinerea şcoalei, că apoi îi va fi mai uşor. Fiind însă convocat atât comitetul cât şi sinodul parohial la şedinţă pe Duminecă în 23 Februarie n. a. c. unde s'a explicat pretenziunile legii şcolare din anul 1907 referitoare la salarele învăţătoreşti şi urmările, dacă susţinătorii şcoalelor nu vor întregi salarele învăţătoreşti, s'a hotărît cu toate glasurile şi în comitet şi în sinod, ca salarul şi cvincvenalele să se ridice aşa dupăcum cere legea.

E o faptă frumoasă şi nobilă aceasta, şi e cu atât mai nobilă la poporul din Conop, că acest popor a contribuit până acum pentru susţinerea şcoalei cu peste 50 procente în spesele cultului, şi acum cu ridicarea salarului învăţătoresc, darea cultului va trece peste 60—65 percente. Deci ar puteà luà pildă dela Conop, acele comune mari, cari se plâng, că nu pot ridicà salarele învăţătoreşti pentrucă darea cultului e foarte mare, ajunge 15—20 procente.

Eu zic însă cu poporul din Conop, întregului popor român: jertfiţi pentru şcoala română, pentrucă până veţi aveà şcoală, veţi aveà lumină.

Grigoriu Caba.

Milova.

Vă vestim cu plăcere, că satul nostru Milova, cu toate că e foarte sărac, la îndemnul bunului nostru preot Iustin Nica, în şedinţa sinodului şi a comitetului parohial ţinută în 3/16 Februarie sub prezidenţa dnului preot din Odvoş, Aurel Raica, a votat cu însufleţire ridicarea salarului învăţătoresc la suma prescrisă de legea nouă a ministrului Apponyi.

George Covaci, membru al comit. parohial.

AVIZ!

Abonenţii cari nu şi-au achitat abonamentul sunt rugaţi din nou să binevoiască a trimite numai decât, deoarece administraţia va sista după 8 zile trimiterea ziarului pe mai departe acelora, cari nu vor plăti. Ne-am hotărît, că d'aci încolo să nu mai trimitem pe credit. Escepţiune nu putem face cu nimeni.

Administraţia ziarului.

NOUTĂŢI.

ARAD, 27 Februarie n. 1908.

— **Organizare.** *Dela biroul de organizare al partidului naţional aflăm că s'au trimis deja căpeteniilor din comitate actele şi tipăriturile trebuincioase comitatelor. Depinde, dar, d'aci încolo, dela zelul şefilor din comitat ca lucrarea pornită să se desăvârşească iute şi cu temeiu. Dl dr. Suciu, secretarul comisiei de organizare, lucrează într'una la întocmirea bună a lucrurilor, potrivit înţelegerii avute cu ceilalţi deputaţi.*

— **Incercare de omor.** Din Zagreb vine ştirea despre o încercare de omor incontra vice-banului *Nicolau Cernkovits.* Iată ce se telegrafiază despre acest caz:

Ieri seara la orele 6 s'a prezintat în cancelaria vice-banului notarul comunal Iohann Popovits, care nu de mult fusese suspendat din post. Probabil că i-s'a făcut ceva nedreptate şi cere a fi primit în audienţă ca să-i spună şi vice-banului aceasta. Popovits a intrat întâia-oară la secretarul vice-banului, care neştiind nimic despre planul ascuns alui Popovits, i-a dat voie să intre. Popovits a intrat foarte infuriat în biroul vice-banului şi strigând: »Trebuie să moară!« — s'a aruncat asupra lui ţinând în mână un cuţit mare. O clipă şi vice-banul erà să moară, dacă secretarul său nu s'arunca să-l alunge pe notarul ucigaş. Producânduse un sgomot mare a pătruns în birou personalul de serviciu şi a prins pe notar. Nu peste mult a sosit şi poliţia, care momentan a arestat pe Popovits. Poliţia a constatat, că vârful cuţitului a fost preparat cu otravă, ca şi dacă va fi numai rănit puţin vice banul să moară în inveninare de sânge.

Atentatorul neagă orice lămurire, şi fiind foarte agitat a fost dus în spitalul unui ordin călugăresc.

Vestea atentatului a produs panică în Zagreb şi în cercurile politice se comentează în diferite chipuri.

— **Un străin marinimos.** Dl Iosef Dengl locuitor în Arad, fost proprietar de vie în Măderat (Magyarád), între alte fundaţiuni de binefacere, a lăsat şi pe seama comunei Măderat suma de 20000 coroane (depusă la banca Victoria) din acăror interese să se susţină la studiu 2 băieţi de plugari români; să se ajutore săracii bătrâni din comună şi să i se facă parastas în tot anul în ziua morţii sale în biserica greco-orientală din Măderat.

— **Din Şard** primim următoarele: »Noi feciorii din comuna Şard, prea mult iubitului nostru deputat dr. Alexandru Vaida de Voevod îi dorim multă sănătate şi cu drag îl aşteptăm în mijlocul nostru. *Virgil Meteş* şi alţi mulţi«.

— **O serbare.** Ni se scrie: In 2 Februarie a. c. comuna Ferendia a avut o zi de îndoită sărbătoare.

In această zi cu mare pompă şi a serbat preotul Luca Lazarescu iubileul de 25 ani de preoţie, cu care ocaziune a fost decorat cu brâu roşu din partea P. S. S. D. Episcop. diecesan Nicolae Popea.

Vineri, în preseara zilei tinerimea şcolară cu învăţătorii lor, primarul cu întreaga antistie comunală şi foarte mult popor având fiecare în mâni lumini şi lampioane au plecat dela şcoală şi între cântece naţionale au parcurs strada principală până la locuinţa preotului Lazarescu. Aici primarul Isac Leu a ţinut o vorbire asigurând pe dl preot de stima şi iubirea poporului, iar un şcolar urează mulţi ani d-nului preot şi mulţămeşte pentru buna creştere şi luminarea odraslelor neamului. Părintele Lazarescu mulţumeşte celor adunaţi.

Sâmbătă la orele 9 bubnitul treascurilor şi sunetele clopotelor anunţau sosirea delegatului consistorial a P. O. D. prot. Traian Oprea. Intâmpinat la gară şi adus până în comună de un banderiu de 30 călăreţi şi mai multe trăsuri trage de-a dreptul la sfânta biserică, unde la 10 ore începe sfânta liturgie celebrată cu mare solemnitate fiind asistat de 4 preoţi. Corul şcolarilor sub conducerea inv. Miloia cu mare preciziune a cântat respunsurile, iar cântările de strană învăţătorii prezenţi, între cari s'a distins învăţătorul Borcan din Banloc.

La pricesnă P. O. D. prot. Traian Oprea iese cu celalalţi preoţi înaintea altarului şi ţine credincioşilor prezenţi o prea frumoasă şi instructivă cuvântare, după care citeşte actul P. S. S. D. Ep. diec. Nicolae Popea prin care decorează cu brâu roşu pe păr. Lazarescu, pentru meritele sale câştigate, purtare corectă, câştigarea de averi şi capitale bis. şi pentru buna chivernisire a lor.

Din mijlocul poporului iese învăţătorul Miloia şi prin o vorbire izvorită din iubire adevărat colegială scoate în relief meritele părintelui Lazarescu pentru comuna Ferendia şi în numele credincioşilor acestei comune îi predă un orologiu şi lanţ de aur în preţ de 160 cor. cu inscripţia »Credincioşii recunoscători, în semn de stimă şi iu-

---

Bădiţă cu peană mare
Nu te ţinea făleţ tare,
Pune peană mai micuţă,
Şi o pune măsurată
Precum ţi-s boii'n poiată,
Şi o pune cu măsură
Precum ţi-stogu la şură.
Tu n'ai grădină de un strat
Numai clopu 'nţăţălat,
Nice grădină cu pruni,
Numai cureaua cu bumbi
Când ai stà a mă luà,
La ce foc aş lăcomì,
La cureaua cu bumbii,
Că acela ţi-ar fi boii;
Şi la clopu cel cu pene
La vărzariu cu buruiene.

Câtu-i Ielea coarbă neagră,
Ce ai făcut de-mi eşti dragă?
Ori din urmă m'ai luat?
Ori din păr m-ai rătezat?
Nici din urmă n'am luat,
Nici din păr n'am rătezat,
Nici n'am făcut nimică,
Că ţi-am fost dragă de mică!

Dusu-s'a bădiţa dus,
Pe dealul Bistriţii 'n sus;
Nu s'o dus să nu mai vie,
Că s'a dus să 'nveţe-a scrie
Dacă a scrie, a 'nvăţà,
A venì şi m'a lua;
Şi de n'o vrea să mă ieie
M'oi duce din sus de moară,
Şi-oi strânge năsip în poală
Şi-oi da la badea să moară;
O să moară o să pele
O pe mine să mă ieie.

Pasăre din viraghaz,
Spune-i badii cu năcaz:
Să mă lase, că io-l las
Când m'or băgà în sălaş,
Să mă uite, că io-l uit
Când m'or băga în mormânt,
Nici atunci nu l'oi uita,
Că i o fost dulce gura.

Uiu iu pe dealul gol,
Că mireasa n'are ţol
Uiu, iu iu iu iu iu!

Farmacia la „Regina Elisabeta"

laborator medical şi cosmetic

Szeged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental mu gur, fabricate în laboratorul cosmetic şi cunoscute sub numeşi „Elisabeta".

Cremă de faţă „Elisabeta" — de zi şi de seară — redă feţei fragezimea tinereţei, împiedecă formarea creţelor, face să dispară imediat pistruile, petele de ficat şi tot felul de necurăţenii ale pielei. Preţul 1 şi 2 cor.

Lapte de crin „Elisabeta", contra tuturor bolelor de piele şi a defectelor frumseţei, efect sigur. Preţul 1 cor. 20 fil.

Spirt de păr „Elisabeta" după o folosire de câteva zile împiedecă formarea mătreţei, întăreşte rădăcinile bolnave ale părului. Preţul 1 cor. 60 fil.

„Buzodol" contra asudărei picioarelor şi a mâinilor — după o singură folosire, efect sigur şi în cazurile cele mai greve. Preţul 1 cor.

Singurul deposit la fabricantul. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se socoteşte împachetarea şi porto.

Lemle József, farmacist.

foire«. Emoţionat până la lacrămi păr. Lazarescu mulţămeşte tuturora şi promite, că şi pe viitor va lucra şi se va purta spre mulţumirea superiorilor săi şi spre binele şi înaintarea poporului său. Poporul erumpe în aclamări »Să trăiască«.

După liturgie cu toţii ne-am adunat la bogata masă aranjată în onoare zilei, unde s'a toastat pentru P. S. S. D. Ep. N. Popea, pentru dl protopop Tr. Oprea şi pentru iubilant. In decursul mesei cojocarul Vesa Dalea a cetit o odă dedicată iubilantului.

Seara a fost concert împreunat cu teatru, în care într'adevăr s'au distins atât coriştii, cât mai vârtos conducătorul Miiola. Cântările au fost bine alese şi executate cu perfectă preciziune, iar piesele teatrale foarte instructive pentru popor. Veniţul moral şi material a fost peste aşteptare. Din venitul curat s'a creiat o fundaţiune cu numirea »Luca Lazarescu«. Petrecerea a decurs în ordine exemplară până în zorile zilei, când cu toţii mulţămiţi pe deplin ne-am întors acasă, admirând această comună vrednică de laudă. *Amicul.*

— **Ce fac jandarmii unguri cu sărmanii români.** Ni-se scrie: Petrecând sfintele sărbători în comună, în ajunul de Crăciun am fost a colindă; în ziua de Crăciun dimineaţa am mers la un scriitor a diui notar anume Kiss Dénes, ungur. Noi feciorii nu am ştiut că şi jandarmii sunt acolo. Dar ei fiind acolo, şi neplăcându-le laudele noastre şi auzind că noi mărim pe Dumnezeu şi pe Domnul Hristos, poate să fie fost unul dintre jandarmi jidov, destul, că jandarmul Vá·ódi m'a trimis pe mine capul feciorilor să văd că ce face sergentul lor, căci dl sergent a venit în controlă. Destul că eu nu li am dat nici un răspuns, fiind jandarmii beţi îmbătându se din vin. Au luat de loc puşca şi mi-au dat câţiva butuci de puşcă în piept şi cu baioneta m'au împuns într'o mână. De nu aveam noroc cu scriitorul notarului m'ar fi străpuns de moarte, după aceia m'au dus la casa comunală cu 1 litră de ţuică fiartă în mână şi unui dintre jandarmi a picat jos în drumul de ţară şi a mers cu păliăria în mână făcând larmă, la casa comunală dacă am ajuns, cu frică m'au făcut de le-am dat câte un păhar de ţuică. *Ioan Ţinţar.*

— **Să vă păziţi de agenţi — străini.** In prima săptămână aiui Februarie, eram în şcoală la orele 10 cu dl preot Ioan Corolu, ce făce-a întrebări elevilor când a intrat în sală un agent dela firma »Trömel Mór fiokja« din Budapesta. După datina lor începe a vorbi câte verzi şi uscate, îmi recomandă cărţi spre cumpărare. Ii zic: »nu cumpăr nimic, am trei biblioteci pline — ba aş putea umplea şi a patra bibliotecă cu câte mai am pe celelalte biblioteci, afară de aceea mai am 73 elevi puteţi vedea, acesta era biblioteca ambulantă, prin urmare nu *comandez absolut nimica*«.

Cu acestea s'a îndepărtat — peste câteva zile primesc o carte despre 72 coroane că am comandat »*A müveltség könyvtára*« le răspund că n'am comandat nimic — prin urmare nici nu primesc.

La 2 zile mi-se trimite o broşura de »cecuri« la 2 zile după aceasta vine avizul că au sosit cărţile, le resping nu primesc deoarece n'am comandat.

Nu peste mult capăt din Vtena dela Moritz Trömel o epistolă în limba germână să scot cărţile — că agentul lor Institoris nu-i acasă, e pe drum şi dacă vine, nu le vor primi dela mine.

Am răspuns că nu sunt obligat, n'am comandat, poftească pe calea procesului.

Păziţi-vă de şarlatani, nu staţi nici de vorbă cu ei. *Vasilie Sala*, învăţător.

— **Mulţumită publică.** Subscrişii aducem cea mai sinceră mulţumită institutului de asigurăţiune *Transilvania* (agentura) din Cluj — pentru că ni-a solvit conştiinţios daunele avute prin focul din Noemvrie 1907. Cu inima deschisă — recomandăm publicului ca aici să se asigure căci nu detrag cum fac alte bănci. Vasiliu Bene, Ambroziu Bamţa şi Nicolae Todan din Vaşcău.

— **Dl Ioan Vancu din Măderat,** absolvent al şcoalei superioare de vierit şi pomărit din Aiud a fost numit cu 1 Februarie a. c. de conducător al pepinărlei de pomi şi la stupăria de pe »Domeniul Coroanei« din Şergacea — România.

— **Românii din America — greci.** Ni-se scrie: Nainte cu 30—40 de zile zorii un român cu o româncuţă din Arad la oficiantul poştei centrale de aici, să le primiască 100 cor. ce doreau să le trimită la America. Oficiantul se îndărătnicià, de bună seamă neînţelegând limba franceză pentru a induce în asemnată suma de dolari, pentru care erà locul gol şi pretindeà ca românul s'o facă aceasta, care în neajutorarea lui nu ştiià ce să se mai facă.

Cerui asemnata, li indusei suma; când colo, spre mirarea mea, văd, că după numele adresatului stă cuvântul »*Grecs*«.

Eram cu mult mai grăbit, decât să fi putut stà de vorbă cu românaşii noştri. Atâta îmi mai aduc aminte că numele de familie a adresatului e Duma; dar nu-mi ieşià din minte cuvântul »*grecs*« de pe adresă. Ar fi interesant să se constate, că oare aceasta nu stă în legătură cu studiile politice-economice germane, din cari şi »Tribuna« aminteşte în nrul ei din 22 c.? căci aşa se pare, că germanilor li-ar plăce orice numire etnică numai cea de români nu.

— **Sinucidere.** Din Cil ni-se scrie, că un învăţăcel (inaş) de-al proprietarului Almai Ollvér de-acolo, s'a împuşcat, fără să se ştie ce l a îndemnat la asta.

— **Osândirea lui Nasi.** Cu privire la osândirea lui Nasi se scriu următoarele: Când Nasi care era învăluit în manta siciliană şi foarte mâhnit a întrat în sală, a mers înaintea lui judecătorul Giovaneli şi i-a zis că cu părere de rău trebuie să-i comunice veşti întristătoare. La acestea Nasi i-a răspuns, că despre judecata adusă a primit înştiinţare telefonică. In salonul vecin unde era familia lui Nasi, se auzeau plânsete. La locuinţa lui Lombardo dincontra îşi petreceau foarte bine. Perey şi liberalii au sărbătorit mântuirea fostului şef de cabinet a lui Nasi. După aducerea sentinţei, Nasi şi-a îmbrăţişat soţia şi câtorva prietini credincioşi cari erau în jurul lui le-a zis: »Totuşi mă mai simt om cinstit. Vă rog să făceţi tot ce se poate ca familia mea să nu mai aibă parte de suferinţe.«

Un medic de tribunal va examinà pe Nasi, şi va statori, dacă starea sănătăţii lui permite oare deţinerea în închisoare sau nu. Deoarece Nasi a petrecut deja şapte luni în închisoare, mai are de tot să mai stea 4 luni şi 10 zile.

Ziarele din Palermo au adus veşti despre condamnarea lui în ediţie separată.

O ceată cam de vre o 300 oameni a demonstrat şi cu forţa au căutat să închidă teatrul Bellini.

După aceea demonstranţii au plecat la teatrul Garibaldi, unde asemenea a trebuit să se sisteze reprezentaţiile.

Din Roma sosesc următoarele ştiri: 83 de deputaţi au subscris petiţia de graţiare către regele afară de aceea o altă petiţie va fi subscrisă la Senat.

Petiţia de agraţiare a lui Nasi au subscris-o până acum 91 deputaţi.

Din Palermo se telegrafiază: După neînsemnatele demonstraţii dinaintea amiezii a urmat linişte deplină.

In Catania şi Caltanisette elevii din şcolile secundare au intrat în grevă şi cu forţa au voit să închidă prăvăliile. Intervenirea poliţiei a pus capăt turburărilor. Neorânduieli mai însemnate nu s'au întâmplat.

— **Lămurire şi apel.** Privitor la scrisoarea ce am publicat în »Tribuna« Nr. 14 din 30 Ian. n. a. c. despre »Biserica din Nicula vândută unei firme ovreleşti«, pe această cale vin a lămuri că toate cele publicate se refer numai la »Societatea Stului Iosif« din Gherla.

In Nicula mai mulţi ţărani cinstiţi se ocupă cu negutătoria de icoane, cărţi, lumini şi veşminte bisericeşti, rog ca acei negutători să nu fie confundaţi cu agenţii societăţii sus amintite.

Pentru scrisoarea sus amintită jidanul Valda Elek (fost Kohn) voeşte a-mi face proces, poftească, eu pe cale cinstită cu plăcere îi stau la dispoziţie. Dacă aveam la îndemână documentele, cari le am astăzi, cu mult i-aş fi scris mai aspru şi totuşi nu purtam frica jidanului de proces. Cu atât mai vârtos n'o port astăzi.

Totuş dacă nu i-a fost destulă acea scrisoare, poftească a face proces, că apoi vom vedeà că unde va ieşi lucrul. Agenţii jidanului au avut drept a vinde numai icoane în numele bisericei din Nicula (până la 1 Octomvrie 1907), ci nu a cerşi şi milă pe seama bisericei, şi nici acel drept nu l-au avut a primi bani pentru serindare dela poporeni. Biserica din Nicula nu ştie nimica de mila ce o strâng nici de serindare, ci numai comitetul parohial primeşte epistole de imputări dela oameni, pe cari i-au înşelat agenţii societăţii (acele scrisori le-am primit eu dela senatori bisericeşti, ca să i pot documentà jidanului la vreme de proces). Dacă jidanul înapoià toate scrisorile primite dela părintele din Nicula în 1 Octomvrie 1907, atunci îl asigur că nu ceteà acea scrisoare, dar eu nu pot şti cu ce drept le mai ţine acele scrisori şi până în ziua de astăzi şi se foloseşte de ele.

Totodată pe această cale fac un călduros apel către on. preoţi, învăţători şi cărturari români, unde vor auzi plângeri după agenţii societăţii sus amintite, unde vor auzi că agenţii au primit slujbe serindare ori milă pe seama bisericei din Nicula, sunt rugaţi să aibă bunătate a mi-le scrie pe adresa Vasiliu Cosma, cantor la mănăstire Mikola p. u. Szamosujvár, com. Solnoc-Dobâca, aceia cari vor binevoi a-mi scrie sunt rugaţi a-şi subscrie numele şi comuna.

Despre această afacere vom ţineà în curat pe on. cetitori. Nicula, la Mănăstire, 11 Februarie 1908. *Vasiliu Cosma*, cantor la Mănăstire.

— **Nu mai e păr cărunt.** »TINCTOL« (Marca 232) e idealul unui mijloc de a vopsi părul, care dă părului cărunt de pe cap şi barbei peste câteva minute luciul părului tinăr şi culoarea naturală avută, blondă, blondă închis, brunetă sau neagră.

»TINCTOL« este un preparat absolut nestricăcios, constă dintr'un singur lichid şi folosirea e nu se poate mai simplă. Cu un piepten des înmuiat în acest lichid se piaptănă părul şi culoarea părului e dată, care rămâne permanent în câteva minute uscându-se pe păr.

La comande se roagă indicarea culoarei cerute.

Preţul unei sticle cu descrierea folosirei în 4 limbi este 3 coroane.

Se capătă la fabricantul Friedrich Radda, farmacist în Pancsova, Ungaria-de-sud.

Magazină permanentă la Jos. von Török, farmacist în Budapesta, König utcza.

Dela judecătorii.

§ **Socialişti osândiţi.** Tribunalul din Presburg a osândit pe socialistul Tadlanek la *patru luni temniţă de stat şi 400 cor. amendă* pentru un articol publicat în ziarul slovac »Slovensky Robotincke Noviny« iar tribunalul din Caşovia i-a croit secretarului secţiei muncitorilor de metal, de acolo Csapó o pedeapsă de *patru luni temniţă de stat şi 200 coroane* — pentru »agitaţie«.

Tribunalul din Arad a condamnat la *15 zile temniţă* pe socialistul Schiess Antal, pentrucă cu ocaziunea unei greve a pantofarilor a »agitat« încontra patronilor.

*

§ **Condamnat la moarte.** Tribunalul din Mitroviţa a osândit ieri la moarte prin şreang pe Marton Grigics din Hrtkovc, pentrucă la Crăciunul trecut a omorît pe un frate al său.

Economie.

Adunarea generală

a institutului de credit şi economii societate pe acţii »Bihoreana«.

Joi, în 20 Februarie la 10 ore a. m. s'a ţinut a IX a adunare generală a institutului de credit şi economii »*Bihoreana*«.

Adunarea generală a fost deschisă de dl N. Zigre ca preşedinte în prezenţa unui număr destul de frumos al acţionarilor.

Dl preşedinte în cuvântul de deschidere prin cuvinte pline de căldură şi iubire frăţească aduce la cunoştinţă acţionarilor perderea cea mare ce a avut o institutul prin încetarea din vieţă a multi meritatului preşedinte Iosif Vulcan, care pe lângă aceea, că a ocupat diferite ocupaţiuni în mai multe societăţi culturale, a lucrat ca preşedinte al institutului cu cea mai mare activitate încontinuu. Mai departe aduce la cunoştinţă de asemenea o altă perdere ce a avut să sufere institutul prin răposarea membrului din comitetul de reviziune dr. Florian Duma.

Cu conducerea procesului verbal e insărcinat harnicul director executiv al institutului dr. Coriolan Papp.

Urmează la rând obiectele puse la ordinea zilei. Raportul anual al direcţiunei se primeşte într'un glas, dovedindu se un progres îmbucurător faţă de trecut.

Activele ating cu finea anului 1907 suma de cor. 3.707,113·40, care sumă ne arată o creştere faţă de trecut cu cor. 578.745·78, la această creştere a contribuit, escomptul cu cor. 306,678·65, care atinge azi suma de 2837691·28 cor. şi care după mărime ocupă locul prim în active. Credite hipotecare, cari reprezintă o creştere de cor. 146051, care atinge suma de cor. 503243. Celelalte conturi ale activel de asemenea sunt în creştere.

Pasivele, vedem, că conform insărcinării primite din adunarea generală ţinută în 27 Februarie 1907, au decis urcarea capitalului social dela cor. 600.000 la cor. 1.200,000. — Până la finea anului 1907 au incurs cor. 240.616. — Fondul de rezervă se cifrează cu suma de cor. 131.139·62, iar cu dotaţiunea proiectată o să se urce la cor. 150,000, de asemenea fondul de penziune a funcţionarilor cu finea anului 1907 a atins suma de cor. 24100, care cu dotaţiunea proiectată o să ajungă la cor. 30.000.

Poziţia cea mai insemnată a pasivelor o formează depunerile spre fructificare, cari se cifrează cu suma considerabilă de cor. 1.526,112·76, care ne arată o creştere cu cor. 76,507·10 mai mult ca în trecut. O creştere considerabilă se remarcă şi la reescont dela cor. 1.020,509, faţă de cor. 850,226 cât a fost în 1906, va să zică o creştere de cor. 170,283.

Revirimentul total în 1906 a fost de coroane 30.974,036·89, iar în 1907 s'a urcat la suma de cor. 36.487,281·27, astfel faţă de trecut ne arată o creştere de cor. 5.513,244·28.

In ceeace priveşte contul profit şi perdere arată un venit curat de cor. 80,696·71, cu un spor de cor. 9659·66 faţă de trecut.

Expirând mandatul alor 5 membri din direcţiune, se aleg cu totalitatea voturilor tot membrii cei vechi: Moise Nyes, Iosif Roman, Samuil Ciceronescu, dr. Nicolau Popoviciu şi Andreiu Horvath. In locul membrului răposat Iosif Vulcan este ales Aloisiu Nistor. Asemenea în comitetul de supraveghere în locul răposatului dr. Florian Duma a fost ales dr. Georgiu Roxin.

Dându se absolutoriul obişnuit direcţiunei se exprimă mulţumită protocolară directorului executiv şi funcţionarilor pentru munca şi zelul desinteresat puse în serviciul institutului.

După ridicarea adunării generale, acţionarii, membrii din direcţiune şi funcţionarii institutului s'au întrunit la »Pomul verde«, unde au petrecut cu toţii câteva momente vesele la olaltă. *S.*

Bursa de mărfuri şi efecte din Budapesta.

Budapesta, 27 Febr. 1908.

INCHEEREA la 1 ORĂ:

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	23·52—23·54
Secară pe Apr.	20·74—20·76
Ovăs pe Apr.	15·60—15·62
Cucuruz pe Mai 1908	13·18—13·20

INCHEEREA la 4 ORE:

Grâu pe Apr.	23.64—23·66
Secară pe Apr.	20·78—20·80
Ovăs pe Apr.	15·60—15·62
Cucuruz pe Maiu 1908	13·20—13·22

Ultime informaţiuni.

Situaţia în Croaţia.

Alegerile.

Azi şi mâne se fac alegerile în Croaţia. In zilele trecute se lăţise ştirea despre o înţelegere între ban şi coaliţia croată, dar aceasta a fost desminţită prin o declaraţiune apărută în ziarul »Hrvatska«, subscrisă de contele Kulmer, Nicolici, Tuşcan, Medacovici, Bauer, Harambaşici, Purici, Şurmin şi Zagoraţ, toţi cei mai de frunte bărbaţi ai coaliţiei.

Intre partidele întovărăşite şi starceviciani e o luptă desnădăjduită. Se poate ca astfel în unele locuri să reuşească candidaţii guvernului.

Banul crede, că cel puţin 10—12 candidaţi oficioşi vor fi aleşi pentru noul Sabor (dietă).

Aparatul oficios.

Intreagă administraţia s'a pus pe lucru terorizând şi presionând. Intreg corpul 13 de armată este pus pe picior de răsboiu, iar jandarmeria şi poliţia e împărţită prin cercuri.

Pactul.

In cercurile politice a produs mare senzaţie un articol de fond al ziarului oficios guvernamental »Narodni Novini« în care se scrie despre *înţelegerea dintre ban şi starcevicieni.* In articol se face apel la toţi oficianţii autonomi ca în cercurile unde nu sunt candidaţi unionişti să voteze pentru candidaţii starcevicieni, pentrucă partidul acesta e mai puţin primejdios decât cel coaliţionist, iar în caz de reuşită guvernul se va alia cu partidul starcevician. Ştirile aceste reamintesc de pactul încheiat între *Frank* şeful partidului starcevician şi prim-ministrul Wekerle, când cu consfătuire de 5 ceasuri a acestora în Budapesta.

Ieri după'amezi comisia de alegere a coaliţiei sârbo-croate întrunită în conferinţă a depeşat în toate cercurile, unde şi a pus candidaţi despre pactul dintre ban şi partidul starcevician.

Guvernul şi românii. *Budapesta 27 Februarie.* Reproducând articolul intitulat »Sub steag, cu toţii!« apărut în săptămâna trecută în »Tribuna«, ziarul »Magyar Nemzet«, organ semioficios scrie:

»Cât timp organizarea partidului naţionalist român nu depăşeşte de marginile legalităţei, nu avem nimic incontra. De îndată însă ce organizarea va lua forma unei agitaţii, ea va da ochi cu puterea de răzbunare a naţiunei maghiare.

Demascaţi!

— Raport telefonic din Cameră. —

Budapesta, 27 Februarie.

Prezidează Justh şi apoi Rakovszky.

Dintre deputaţii naţionalişti sunt de faţă: Maniu, Vaida, Vlad, Pop, Bredicianu, Petrovici, Lucaciu, Hodja, Polyt, Bela, Mrksici, Kollar, Skiciak, Blaho.

Miniştri de faţă toţi.

Nagy György combate proiectul de revizuire al regulamentului dietei.

Propune moţiunea pe care a prezintat-o la 1904 Kossuth încontra revizuirei regulamentului pe care a vrut s'o facă Tisza.

Motivează pe larg că dacă a fost trădare atunci, aceeaşi trădare se comite acum prin revizuirea regulamentului camerii.

Despre croaţi şi naţionalităţi vorbeşte cu echitate, spunând că e numai un pretext din partea guvernului că vine şi motivează revizuirea cu primejdia croaţilor şi naţionalităţilor.

Vorbeşte Apponyi!

Vorbeşte apoi *Apponyi.* Camera e ticsită, coridoarele goale. E ascultat cu adevărată religiozitate şi adesea aplaudat cu frenezie.

Vorbeşte reacţionar, cum rar s'a pomenit. Zice că nu e vorba de trădarea principiilor, ci e chestie *să fie apărate principiile superioare ale naţiunei.* Majoritatea actuală reprezintă adevărata voinţă a poporului, are drept deci să facă ce-i place şi ce crede că este în interesul ideii de stat. Nu ştim ce elemente pot să vină în dietă în viitor, ba trebue să ne temem că vor veni elemente antinaţionale. Incontra acestora trebue să luăm măsuri. (colosale ovaţiuni)

Iată de ce aderează la toate cele spuse de Andrássy şi cere aderenţilor săi să voteze proiectul.

»*Consecvenţă* — zice — *poate şi trebue să fie la partide în ce priveşte alegerea scopurilor, idealelor politice, dar în ce priveşte mijloacele de ajuns la ţintă*, **n'avem să grijim să fim consecvenţi** (mari ovaţiuni). Ne folosim de mijloacele cari ni-se par bune şi ducătoare la scop!« (aplauze)

Despre actualul regulament zice că este unicul în lume, 20 deputaţi pot ţine pe loc întreg corpul legislativ. Ei, ce s'ar face naţia, dacă ajung în parlament elemente duşmănoase, 20 deputaţi ar zădărnici ducerea la îndeplinire a voinţii naţiunei? După actualul regulament nu se poate ţine şedinţă mai lungă decât de 5 ore.

Cu un astfel de regulament elementele **subversive ar putea să primejduiască** chiar existenţa ţării.

Iată de ce trebue schimbat.

Vorbeşte despre sufragiul universal, a**menin ţând că nu vor lăsa să pătrundă în dietă duşmanii internaţionali şi naţionalităţile.**

Vorbind despre obstrucţia din trecut, zice că ea a fost o armă bună în mânile unei minorităţi naţionale. *Arma asta nu vom lăsa-o în mânile naţionalităţilor!* **Stau şi cad** — zice terminând — **cu soartea proiectului de revizuire!** (mari ovaţiuni).

(Şedinţa se suspendă pe 5 minute.)

Farkasházy propune ca mâne să nu se ţină şedinţă.

Ugron şi **Kossuth** sunt de părerea preşedintelui ca să se ţină. Aşa se şi hotăreşte. Şedinţa se ridică la orele 2 şi 20.

BIBLIOGRAFIE.

Pomelnic pentru pomenirea viiilor şi morţilor, la liturgii şi parastase, legate în pânză 50 fil., în hârtie 30 fil. Se află de vânzare la »*Tipografia diecesană*« şi la »*Tribuna*«.

Poşta Redacţiei.

Andreiu Anchetău, Cil. Ce-a fost mai insemnat din cele ce ne-ai trimis publicăm azi. Ne bucurăm mult că citeşti cu atâta căldură foaia. Noroc şi sănătate.

Moise Turcoane, ferar, Nicolinţ. La scrisoarea dtale foarte greu înţeleasă îţi răspundem si duci cauza la tribunal mai întâi.

Cacova. S'a scris destul despre afacerea cu strângerea acelor obiecte. Fără să ştim cine ne scrie, nici de altfel nu putem publică.

I. Stanca, Roşia. Afacerea e gravă şi ruşinoasă. Fă arătare la consistor, ca vinovatul să fie tras la răspundere.

T. Negru, Galşa. Se vor publica îndată ce le vine rândul. Avem multe.

I. Ţinţariu, Sălcina-de-jos. Se va publica.

Ioan M. ab. 244. Fizeş. Nu e pădure fără uscături. Dacă s'a găsit o bancă de felul cum ne scrii, nu e cuvânt să nu sprijinim pe celelalte, cari aduc atâta bine. Să nu uităm apoi că în cei doi ani din urmă banii s'au scumpit într'una!

Poşta Administraţiei.

Iosif Betea, Drauţ. E drept că în Octomvrie 1907 am primit dela dta 4 cor. dar din această sumă 1 cor. s'a computat pe 1906.

George Closesc. De aici trimitem regulat şi acum. Reclamează şi la poştă.

Nicolae Imbrea, Anina. Noi cartea cerută nu o avem, dar dacă ne trimiţi 1·40 cor. îţi cumpărăm dela un librar de aici şi îţi trimitem.

Iosif Mitrofan, Mercina. Am primit 2·40 cor. ca abonament până la 1 Iulie. 1908.

Vasile Muntean, Timişoara. De aici noi trimitem regulat ziarul. N'ai schimbat locuinţa?

Vasile Guora, Bareşti. De aici trimitem ziarul regulat.

Redactor responsabil **Ioan N. Iova.**
Editor proprietar **George Nichin.**

AVIZ.

Aduc la preţuita cunoştinţă al on. public românesc din Oradea-mare şi jur, că binemeritatul nostru bărbat **Iosif Roman, advocat în Oradea-mare,** în urma bătrâneţei adânci şi al unui morb lung suferit încurând a sistat cu ziua de azi praxa advocaţială **predându-şi cancelaria subscrisului.** Rog deci pe toţi aceia cari sunt interesaţi în vre-o cauză din cancelaria dlui Roman, să binevoiască de-acum înainte a se adresa direct la cancelaria subscrisului de pe strada **Teleki Nr. 5. etagiul I.**

Oradea-mare, 22 faur 1908. n.

Dr. Nestor Porumb,
advocat.

CAUT

2 învăţăcei în prăvălia mea de manufactură şi ferărie.

GEORGE IVAŞCU,
comerciant Abrud (Abrudbánya).

Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase compoziţiuni de caracter bisericesc şi lumesc pentru cântare şi pian, coruri mixte şi de bărbaţi etc. ale acestui măestru al musicei au apărut la H. ZEIDNER în Braşov. Catalog gratuit! In aceiaşi librărie este un sortiment bogat în cărţi literare româneşti, de untensilii pentru scris şi desemn, deposit de hârtie, şi despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

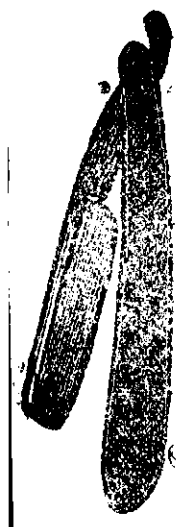

In atenţiunea medicilor şi a barbierilor.

In primul atelier din Ardeal de ascuţit cu putere electrică, se ascut şi se melirează cu preţuri moderate tot felul de instrumente medicale şi de bărbier. Instrumentele trimise pe poştă se ascut în 24 de ore.

Solicităm încrederea binevoitoare rămân cu stimă:

Exner Sándor
NAGY-SZEBEN.
promenada Bretter.

Heinrich Kirst,

Antreprenor de zidirea morilor în

UJVERBÁSZ Nr. 159.

Ofere produsul mânilor sale pentru

mori sistem cilindric,

şi primeşte

arangearea complectă a morilor.

după cel mai nou sistem Werner. Şcripeţ de cilindre, maşine de gris, tarar, precum şi orce montare a acestora tot după cel mai nou sistem.

Se primeşte şi ori-ce reconstrucţie cu preţuri ieftine şi seviciu solid.

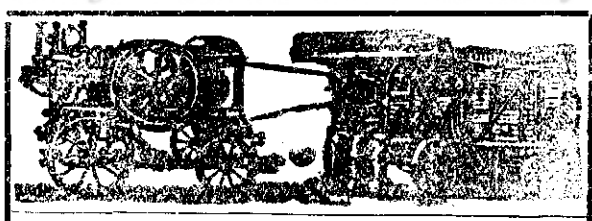

MISPÁL şi WAGNER

Budapesta, VII., str. Kenyérmező nr. 5.

Cea mai de încredere şi cea mai bună firmă pentru reprezentanţa principală a motoarelor »**Victoria**«, motoare de benzin şi ulei brut, aparate de îmblătit, motoare de benzin, de ulei brut şi de gaz.

Montarea morilor ne angajăm s'o facem cu preţuri favorabile. Diferite maşini agricole, fabricaţia cea mai bună şi mai solidă.

CATALOG de preţuri şi cheltuieli gratuit şi porto franco.

Vă rog să fiţi cu băgare de samă la adresă şi s'o păstraţi.

Corespondenţa în limba română.

In lumea întreagă cele mai bune maşini de cusut şi biciclete Dürkopp, precum şi cele mai bune maşini economice le transportăm cu plătiri în rate mici lunare sau treilunare. In care comună vom avea cel puţin 6 cumperători, acolo croitul şi cusutul femeesc în cursuri de 30 de zile îl dăm gratuit, cumpărătorii vor fi instruaţi pe deplin.

Corespondenţă în limba română.

La dorinţă trimitem carte de preţuri.

Fischer Gyula és fiai,
Maros-Vásárhely.

Prima fabrică transilvană de aluat de oă a lui

Jacob Uhl fii

îşi recomandă articli săi, produşi numai din **cele mai bune materii originale.** Productele se capătă în cele mai multe băcănii.

O singură încercare e suficientă pentru a deveni cumpărător stabil.

::: Mânare electrică. :::

Iun. Hepp Gyula

LIPPA.

Recomandă asortimentul lui de **diferite pieluri,** anume opinci recunoscute de locuitorii români din ţinuturi veche.

FIRMA FONDATĂ LA ANUL 1860.

Colonia agricolă HÁMORY de oltoi de vie din Arad

liferează

soiu curat oltoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate, ultoi de rădăcină bogată pentru vin şi delicatesă în calitatea cea mai bună — şi

ultoi de vii

precum şi mlădiţe de vie cu rădăcină Riparia Portalis

● în ori ce cantitate. ●

Deslusiri detailate despre preţuri poţi primi bucuros

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz.

Telefon: 229. Telefon: 229.

Preoţii şi învăţătorii primesc 5% rabat din preţuri.

In tipografia diecezană din Arad

str. Batthyányi Nr. 2.

au apărut şi se află de vânzare

atât în numita tipografie cât şi la:

Librăria arhidiecezană Sibiiu. — Librăria A. Murcşan Braşov.
Librăria I. Ciurcu Braşov. — Librăria diecezană Caransebeş.
Librăria Nemes Kálmán. Lugos (Lugoj).

următoarele compoziţiuni muzicale:

Cântări bisericeşti pentru slujbe ocazionale din Molitvelnic (Evhologiu) ş. a., arangiate pe note de Trifon Lugojan, prof. de muzică şi cântare.— Preţul 8 cor.

De ducă... Cor bărbătesc pe motiv poporal de Trifon Lugojanu. Preţul 1 coroană.

Negruţa cor mixt cu soli de Ioan Vidu. — Preţul 1·50.

Coasa Melodie poporală. Prelucrare şi arm. de I. Vidu. — 1 cor.

Logojana pentru o voce şi pian de Ioan Vidu. — Preţul 1 cor. 50 fil.

© Cluj Central University Library Cluj

Institut de credit şi economii „SILVANIA“ societate pe acţii în Şimlăul-Silvaniei.

CONVOCARE.

Domnii acţionari ai institutului de credit şi economii «SILVANIA», societate pe acţiuni, în virtutea §-ului 29 din statute să învită la

a XX-a adunare generală ordinară

care se va ţineà în **Şimleul-Silvaniei, la 19 Martie st. n. 1908** înainte de amezăzi la 10 ore, în localitatea institutului.

Obiecte puse la ordinea zilei sunt:

1. Esmiterea alor 3 membrii pentru verificarea procesului verbal. 2. Raportul anual al direcţiunei. 3. Raportul comitetului de supraveghiare asupra computului anual, al bilanţului şi a propunerilor pentru împărţirea profitului. 4. Stabilirea bilanţului anual şi fixarea dividendelor. 5. Determinarea scopului, spre care este a să întrebuinţà suma provăzută în §. 98 p. b. 6. Fixarea preţului marcelor de prezenţă şi a plăţilor pentru membrii din direcţiune şi comitetului de supraveghiare şi al adausului de plată pentru funcţionari. 7. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiare cu mandat de un an. 8. Eventuale propuneri.

Să atrage atenţiunea domnilor acţionari la dispoziţiunea §-lui 22 din statute în sensul căruia: «la adunarea generală au vot numai acei acţionari, cari cu cel puţin jumătate de an mai înainte sunt trecuţi în registrul acţionarilor şi ca atari cel puţin cu o zi înainte de adunarea generală, la direcţiunea institutului, sau la locuri desemnate prin direcţiune, au depus acţiunile lor, eventual şi documentele de plenipotenţă. Acţiunile depuse în locuri desemnate prin direcţiune să vor luà în considerare numai încât reversalele despre depunerea acelora, cu una zi mai înainte de adunarea generală, s'au depus la direcţiunea institutului».

Pentru depunerea, respective primirea acţiunilor şi a documentelor de plenipotenţă pentru acest an s'a desemnat, respective au fost rugate institutele: «Albina» în Sibiiu, «Sătmăreana» în Seini, «Sălăgiana» în Jibou, «Bihoreana» şi capitlul gr.-catt în Oradea-mare, «Chiorana» în Şomcuta şi «Codreana» în Băseşti.

Acţiunile, docnmentele de plenipotenţă şi reversalele despre depunerea acţiunilor la locurile mai sus desemnate, sunt a se presenta la institut până la 18 Martie st. n. la 4 ore d. m.

Şimleul-Silvaniei, în 13 Februarie, 1908.

Direcţiunea institutului.

Contul Bilanţului.

Activ.

	Cor.	fil.	Cor.	fil.
Cassa:				
Numărar	27798	73		
Timbre	1043	43	28842	16
Capital social nevărsat			3500	40
Escompt			2501264	10
Imprumuturi hipotecare			1192530	41
Imprumuturi pe obligaţiuni cu cavenţi			62287	76
Cont-curent			308914	31
Credite pe efecte			2178	50
Efecte cu cuponi pendenţi			321644	13
Depuneri proprii			5806	86
Realităţi			211144	52
Cont-curent al băncilor			4770	42
Mobiliar	3406	76		
10% Amortizare	340	68	3066	08
Diverse conturi debitoare			30916	63
Interese anticipate:				
la reescompt	12500	—		
la Imprnmuturi hipotecare cedate	6083	25	18583	25
			4695449	53

Pasiv.

	Cor.	f.	Cor.	f.
Capital social			600000	—
Fond de rezervă			310118	70
Fond special de rezervă pentru perderi			2567	68
Fond de pensiuni			33851	69
Fond cultural			4331	93
Depuneri spre fructificare			2042236	24
Reescompt			1223542	49
Imprumuturi hipotecare cedate			186950	—
Imprumuturi de lombard			122200	—
Dividende neridicate			1764	—
Deposite de cassă			60544	05
Interese anticipate:				
la escompt	20722	50		
la hipotecare	14768	80	35491	30
Profit curat:			71851	45
			4695449	53

Contul Profit şi Perdere.

Debit.

	Cor.	fil.	Cor.	fil.
Interese:				
la depuneri	94325	17		
la reescompt	75512	21		
Imprumuturi hipotecare cedate	2056	45		
» de lombard	1112	23	173006	06
Spese:				
Salare pentru funcţionari, membrii în direcţiune şi comitetul de supraveghiere	32748	33		
Relut de cortel	2089	96		
Marce de presenţă	1662	—		
Telefon, tip. luminat etc.	15121	98		
Chirie	2500	—	54122	27
Dări:				
Dare directă	15900	—		
10% după interese de depuneri	9432	52		
Competinţă de timbru	357	44	25689	96
Amortizare la mobiliar			340	68
Profit curat			71851	45
			325010	42

Credit.

	Cor.	fil.	Cor.	fil.
Interese:				
dela Escompt	200614	51		
» Hipotecare	72437	08		
» Imprumuturi pe oblig. cu cavenţi	5478	23		
» Cont-curent	22516	05		
» Dep. proprii (70% scutite de dare	323	67		
» Efecte (scutite de dare)	9802	68		
» Imprumuturi pe efecte	184	42	311356	64
Venite la realităţi (deja însărcinate cu dare)			6397	78
Provisiuni:			7256	—
			325010	42

Şimleu, la 31 Decemvrie 1907.

Andreiu Cosma, m. p. dir. esecutiv. Pentru comptabilitate: **Nicolau Munthiu**, m. p. secretar.

Direcţiunea:

George Pap de Băseşti, m. p. preşedinte. **Alimpiu Barbolovici**, m. p. **George Maior**, m. p. **Vasiliu Papp**, m. p. **Gavril Trif** m. p. **Vasiliu Pătcaş** m. p. **Augustin Marcuş**, m. p. **Mihail Bohăţiel**, m. p. **Dr. George Pap**, m. p.

Subscrisul comitet am revăzut aceste conturi si le-am aflat în ordine.

Şimleu. la 13 Februarie. 1908.

Comitetul de supraveghiare:

Florian Cocian, m. p. preşident **Iosif Diamandi**, m. p. **Aurel Orian**, m. p. **Antoniu Băliban**, m. p.

TIPOGRAFIA GEORGE NICHIN, — ARAD.

BCU Cluj / Central University Library Cluj